

Lecture

Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

11 November 2024

Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมบรรยาย : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วรรณศิลป์ ไพรัตน์

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์

ภาพบรรยายการบรรยายเรื่อง Amphawa: Revitalization and Sustainable Development
ณ ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัมพวา คือหนึ่งในชุมชนที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์อันยาวนาน ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลองในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวสวน วิถีชีวิตริมน้ำ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาอย่างยาวนาน ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา อัมพวาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การขยายตัวของระบบคมนาคมทางบก การเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิตในภาคเกษตร และการย้ายถิ่นของคนหนุ่มสาวออกจากชุมชน ได้ทิ้งร่องรอยของความทรุดโทรมทั้งในเชิงกายภาพและทางวัฒนธรรม ชุมชนที่เคยคึกคัก กลับเงียบเหงา บ้านเรือนริมคลองร้างไร้ผู้คน และตลาดน้ำซึ่งเคยเป็นหัวใจของการค้าขาย กลายเป็นภาพอดีต

ภาพมุมสูงชุมชนอัมพวา

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

ที่มาและแนวคิด

การฟื้นฟูอัมพวาไม่ใช่เพียงการย้อนอดีต แต่เป็นการนำคุณค่าดั้งเดิมกลับมาใช้ในการสร้างอนาคต ด้วยพลังของความร่วมมือจากภาคประชาชน นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานรัฐ เกิดเป็นแนวทางในการพัฒนา คือ “การอนุรักษ์อย่างมีชีวิต” ซึ่งไม่เพียงแต่รักษารูปทรงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง แต่ยังหมายรวมถึงการสืบสานวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และเศรษฐกิจชุมชน

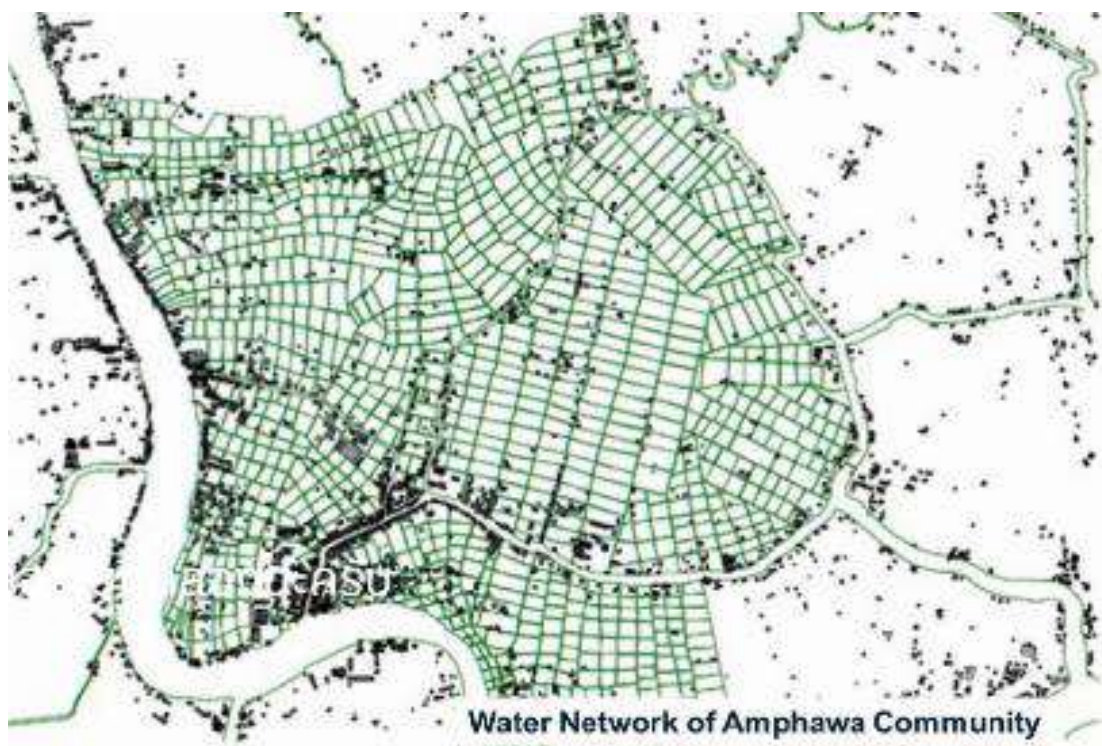
จากความสำเร็จของ “อัมพวาโมเดล” ที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เช่น การได้รับรางวัล UNESCO Asian-Pacific Awards for Cultural Heritage Conservation ได้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง สามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ในการบรรยายนี้ ได้นำเสนอพัฒนาการของชุมชนอัมพวาในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ช่วงสำคัญ ได้แก่:

ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2544–2553): การฟื้นฟูจากภาวะเสื่อมโทรมสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต้นแบบ

ช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2554–ปัจจุบัน): ความท้าทายจากสถานการณ์โควิด-19 และการรื้อฟื้นแนวคิดพัฒนาอย่างยั่งยืนในยุคหลังวิกฤติ

บริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนอัมพวา

อัมพวาไม่ได้เป็นเพียงชุมชนริมน้ำที่สงบเงียบ หากแต่เป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยความทรงจำทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีความรุ่มรวยและหลากหลาย ชื่อเดิมของพื้นที่คือ "แขวงบางช้าง" ซึ่งในสมัยอยุธยาตอนปลายได้ถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของเมืองสมุทรสงคราม ต่อมาในปี พ.ศ. 2483 ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอัมพวา หนึ่งในคุณลักษณะที่ทำให้อัมพวามีความรุ่มรวยทางวัฒนธรรม คือการเป็นแหล่งประดิษฐานของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์สำคัญในต้นราชวงศ์จักรี เช่น รัชกาลที่ 2 สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี และสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี นอกจากนี้ยังมีวัดวาอาราม โบราณสถาน และเรือนริมน้ำที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวสวนและการตั้งถิ่นฐานริมน้ำที่เป็นต้นแบบของชุมชนไทยดั้งเดิม

ภาพถ่ายแผนที่ที่บ่งบอกถึงระบบร่องสวนของชุมชน

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

ระบบนิเวศในพื้นที่ก็เป็นอีกหนึ่งความโดดเด่น อัมพวาตั้งอยู่ในเขตของ "น้ำสามรส" ได้แก่ น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม ส่งผลให้มีความหลากหลายทางชีวภาพและสามารถผลิตอาหารที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสัตว์น้ำ ผัก ผลไม้ และสมุนไพร พื้นที่สวนยกทรงที่เชื่อมต่อกับคลองธรรมชาตินั้นไม่เพียงแต่เป็นระบบเกษตรกรรม แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ชาญฉลาด

การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อชุมชนอัมพวา

แม้อัมพวาจะมีรากฐานที่แข็งแกร่ง แต่ความเปลี่ยนแปลงในระดับประเทศได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 การเปลี่ยนแปลงระบบคมนาคม และการขยายตัวของเมือง ได้บ่อนทำลายทั้งสิ่งแวดล้อม ระบบเกษตรกรรม และเศรษฐกิจท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ การลดลงของการสัญจรทางน้ำ อันเป็นผลมาจากถนนหนทางที่สะดวกขึ้น ส่งผลให้การค้าทางน้ำซบเซา ความเสื่อมโทรมของสวนยกร่องจากการเปลี่ยนวิถีเกษตร และการทำนาุ้งที่ทำลายระบบนิเวศ การอพยพออกนอกชุมชนของคนรุ่นใหม่ ทำให้บ้านเรือนร้างและขาดแรงงานในท้องถิ่น ความรู้สึกของคนในพื้นที่ที่มองว่าชุมชนไม่มีอะไรที่จะพัฒนาได้ ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ทำให้อัมพวาในช่วงหนึ่งกลายเป็นชุมชนที่ทรุดโทรม เจียบเหงา และไม่มีอนาคต กระทั่งเกิดกระบวนการฟื้นฟูขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2540

ภาพชุมชนริมคลองอัมพวาในอดีต

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูที่ใช้ในช่วงแรก (2544–2553)

ถือเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการฟื้นฟูชุมชนอัมพวาอย่างจริงจังภายใต้การร่วมมือของหลายภาคส่วน ทั้งเทศบาลตำบลอัมพวา มูลนิธิชัยพัฒนา นักวิชาการจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และภาคประชาสังคม โดยใช้แนวทาง “การอนุรักษ์อย่างมีชีวิต” ที่ไม่ได้เน้นเพียงแค่สิ่งปลูกสร้างแต่ครอบคลุมถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งแนวทางสำคัญที่ใช้ ได้แก่ การวิจัยเชิงปฏิบัติ (Action Research) มาประยุกต์ใช้กับการทำงานจริงในชุมชน โดยให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการฟื้นฟู รวมถึงมีโครงการ “สถาปตยาศา” ซึ่งเปิดโอกาสให้นิสิตลงพื้นที่ร่วมเรียนรู้กับชาวบ้านจัดทำโครงการสาธิต เช่น การซ่อมแซมอาคารเรือนแถวริมน้ำ การจัดทำแผนที่มรดกวัฒนธรรม และคู่มือท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การฟื้นฟูตลาดน้ำอัมพวาในปี 2547 ซึ่งเป็นหัวใจของการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน การจัดค่ายสำหรับเยาวชน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น การสร้างพื้นที่เรียนรู้ เช่น ศูนย์ข้อมูลชุมชน พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและศิลปกรรม รวมถึงการดำเนินงานในระยะนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากโครงการต่างประเทศ เช่น DANIDA ซึ่งร่วมสนับสนุนงบประมาณในการบูรณะอาคารบางส่วน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ภาพแผนที่มรดกวัฒนธรรมชุมชนอัมพวา

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

ดังจะเห็นว่าหลังจากความพยายามในการฟื้นฟูชุมชนอัมพวา ทำให้อัมพวากลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศ จากบ้านเรือนทวดโทรมริมน้ำได้รับการพัฒนาให้เป็นร้านค้าร้านขาย โรงแรมที่พัก รวมถึงคลองเส้นหลักก็กลายเป็นแหล่งชุมนุมของเรือพ่อค้าแม่ขายอย่างคึกคัก ซึ่งไม่เพียงแต่นักท่องเที่ยวเท่านั้นที่เข้ามาในพื้นที่ แต่ยังนำมาซึ่งการศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ประสงค์พัฒนาพื้นที่ของตนโดยมีชุมชนอัมพวาเป็นต้นแบบ

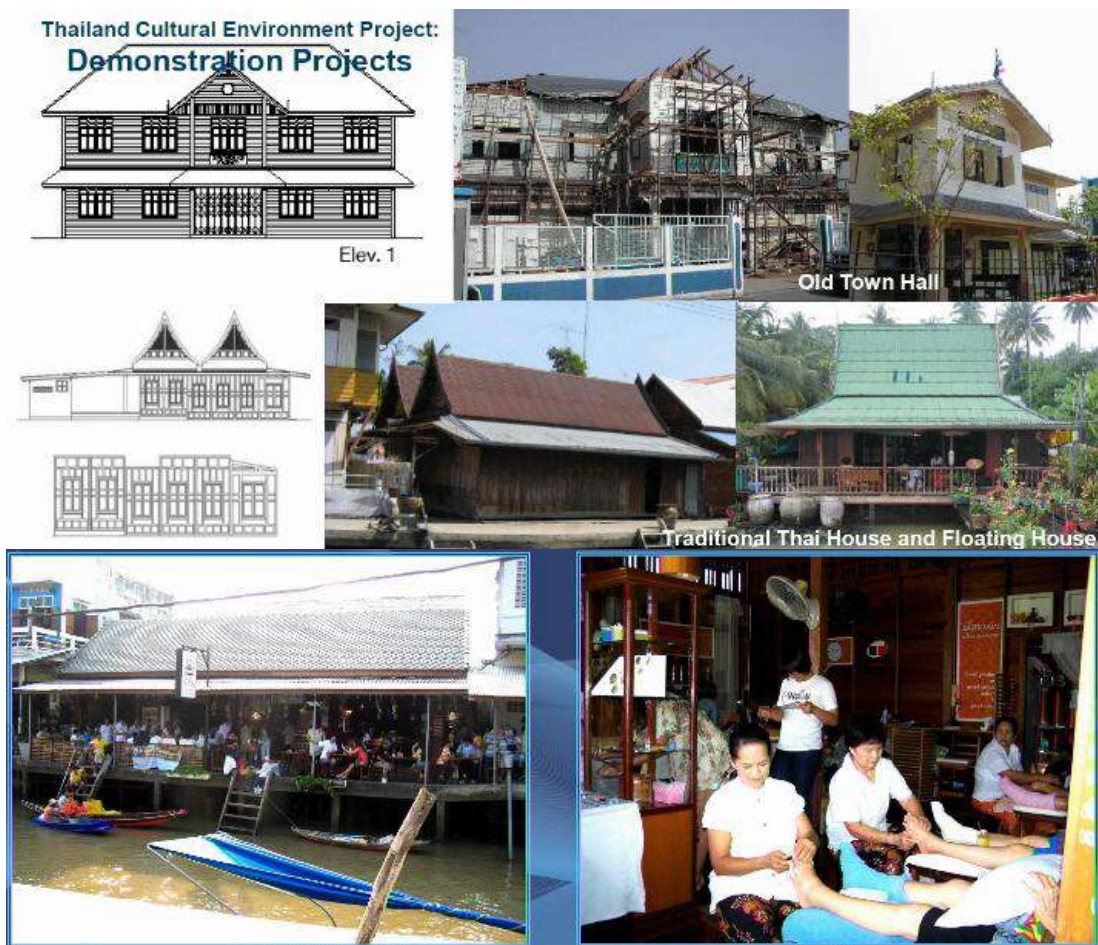
ภาพโครงการสถาปัตยกรรมศาสตร์: ค่ายสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

บทเรียนจากกระบวนการพัฒนาอัมพวา

บทเรียนจากการพัฒนาชุมชนอัมพวาในช่วงเวลาดังกล่าวชัดเจนทั้งในเชิงกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะในแง่ของการกลับคืนชีวิตให้กับชุมชนท้องถิ่น ในด้านกายภาพ ได้มีการบูรณะเรือนแถวริมน้ำ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และจัดการภูมิทัศน์ริมคลองให้เหมาะแก่การท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ตลาดน้ำอัมพวากลายเป็นแหล่งสร้างรายได้ใหม่ให้กับชุมชน เกิดอาชีพใหม่ เช่น ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ร้านอาหาร และการค้าทางเรือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีการฟื้นฟูประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ชุมชน

บทเรียนสำคัญที่ได้รับจากกระบวนการพัฒนาอัมพวา คือ ความจำเป็นของ “การมีส่วนร่วมของชุมชน” อย่างแท้จริง รวมถึงการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม และการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยไม่ทำลายความเป็นตัวตนของพื้นที่

ภาพชุมชนริมคลองหลังจากการพัฒนาซ่อมแซม

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

ความพยายามฟื้นฟูอัมพวาหลังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ส่งผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อวิถีชีวิตของชาวอัมพวา โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจฐานรากที่พึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหลัก ตลาดน้ำอัมพวาที่เคยคึกคักกลับเงียบเหงา เรือค้าขายแทบไม่เหลือให้เห็น ร้านค้า โรงแรม และที่พักจำนวนมากต้องปิดตัวลง ไม่ว่าจะเป็นเพราะขาดรายได้ เจ้าของกิจการสูงวัย หรือไม่มีผู้สืบทอดกิจการ แม้จะเผชิญกับภาวะวิกฤติ แต่ในทางกลับกัน สถานการณ์โควิดก็กลายเป็นโอกาสใหม่ในการ "ทบทวน" และ "ริเริ่มสร้าง" แนวทางการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะการกลับมาให้ความสำคัญกับ "ทุนทางวัฒนธรรม" ที่เป็นรากเหง้าและศักยภาพแท้จริงของอัมพวา หนึ่งในนั้นคือ ศิลปะการประกอบอาหาร ที่มีพื้นฐานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย

ทุนวัฒนธรรมด้านอาหารของอัมพวา

อัมพวาตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีระบบนิเวศน้ำสามารถ ได้แก่ น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม จึงมีวัตถุดิบอาหารหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นปลาน้ำจืดจากแม่น้ำแม่กลอง หอยและกุ้งจากคลองน้ำกร่อย หรืออาหารทะเลจากตอนปลายของกลุ่มน้ำแม่กลอง ผนวกกับความสามารถในการแปรรูปอาหาร เช่น น้ำตาลมะพร้าว ขนมไทย อาหารชาววัง และอาหารพื้นบ้าน จึงทำให้ “อาหาร” กลายเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นของอัมพวา

ภาพกิจกรรมการใส่บาตรยามเช้าริมคลอง

ภาพจากการบรรยาย Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

แนวทางการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร (Creative City of Gastronomy)

จากการสำรวจและศึกษาร่วมกับชาวชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และนักวิชาการในปี 2566 ได้มีข้อเสนอสำคัญในการฟื้นฟูอัมพวาผ่านแนวคิด “เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร” ตามกรอบของเครือข่าย UNESCO Creative Cities Network (UCCN) โดยเน้นการส่งเสริมองค์ความรู้ การสืบทอด และการพัฒนานวัตกรรมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น ตัวอย่างกิจกรรมที่เสนอ ได้แก่ การจัดเทศกาลอาหารอัมพวา ที่รวมทั้งการสาธิตอาหารคาว หวาน และเครื่องดื่มพื้นถิ่น การประกวดเรือขายอาหารประเภทต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูตลาดน้ำเชิงวัฒนธรรม การส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากผลไม้พื้นถิ่น เช่น น้ำสมุนไพร ไอศกรีมผลไม้ เครื่องดื่มนวัตกรรม การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เรื่องวิทยาการอาหาร เพื่อให้เยาวชนและนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิม แนวคิดนี้ไม่เพียงแต่ตอบโจทย์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน และเชื่อมโยงกับเครือข่ายสากลได้อย่างยั่งยืน

Special Talk Transcription.

Topic: Amphawa: Revitalization and Sustainable Development

โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์ และศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ศิริวรรณ
ศิลาพัชรนันท์

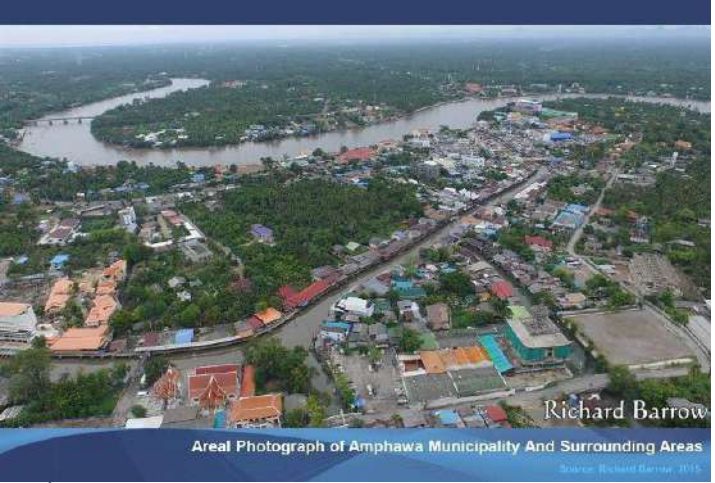
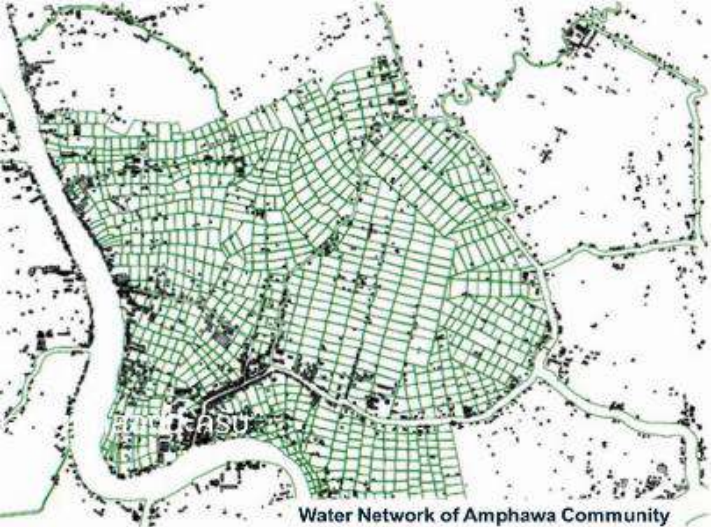
Records File: 1120.mp4.

Audio/Video Duration: 01:55:33

Date transcribed: 11 November 2024

Time	Speaker	Audio
00:00:19	อ.ดร.พงษ์พิศิษฐ์ หุยากรณ์	กราบสวัสดีทุกท่านนะครับ ยินดีต้อนรับเข้าสู่ Architecture & Design for Society Lecture Series Academic Year 2024 ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผม พงษ์พิศิษฐ์ หุยากรณ์ อาจารย์ประจำภาควิชาผังภาคและเมืองที่คณะ รับหน้าที่เป็นพิธีกรในวันนี้ครับ วันนี้รู้สึกยินดีที่ได้รับเกียรติจากวิทยากร 2 ท่าน มาให้ความรู้ในหัวข้อ Amphawa: Revitalization and Sustainable Development ท่านแรกนะครับ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์ และท่านที่ 2 ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ ก่อนที่จะเข้าสู่การบรรยาย เราได้รับเกียรติจากคณบดีที่จะกล่าวเปิด และมอบของที่ระลึกเล็ก ๆ น้อยแก่วิทยากรรับกราบเรียนเชิญท่านคณบดีครับ
00:01:47	ผศ.สรายุทธ ทรัพย์สุข	ก็สวัสดีพี่น้องคณาจารย์ นิสิตทุกท่านที่นั่งอยู่ สักพักมีประชากรแฝงค่อยๆ คืบคลานเข้ามา คล้าย ๆ เหมือนตรงนี้เป็นสวนอัมพวา บางคนก็โผล่เข้ามา วันนี้ก็เป็นอีกวันหนึ่งของช่วง Lecture Series สำหรับวันนี้จะเป็นเรื่องอัมพวานะครับ สำหรับผมแล้วเป็นสถานที่ที่คุ้นเคย ไปมาตลอด พาชาวฝรั่งเศสไปโดดน้ำ นั่งเรือผ่านป่า ซึ่งทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด เป็นย่านหนึ่งที่ได้มีโอกาสพาแขกบ้านแขกเมืองไปเยี่ยมเยือนอยู่เสมอ ย่านแรกๆ ที่เป็นย่านที่อยู่อาศัยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวผ่านเหตุการณ์มากมาย อาจารย์แบ่งศได้พลิกสถานการณ์ขึ้นมา ได้ทำการศึกษาวิจัยและพลิกสถานการณ์ให้สถานที่ที่

Time	Speaker	Audio
		กำลังจะตายไปแล้วขึ้นมามีชีวิต อีกทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ซึ่งวันนี้จึงเป็นโอกาสที่ดีที่เราจะได้มาฟังที่เกิดขึ้นมากมาย ว่าอัมพวาจะเป็นไปจะเป็นอย่างไร และอนาคตของอัมพวาจะเป็นอย่างไร และขออนุญาตเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา ขอส่งไมค์ให้กับวิทยากรในวันนี้ครับ
00:05:30	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธุ์	สวัสดีตอนบ่ายทุกท่านนะครับ วันนี้เป็นตัวละครหลักมาแล้ว เรื่อง ไม่ได้มาอธิบายมากมาย แต่มาเล่าให้ฟังว่าจริง ๆ มีความเป็นมาอย่างไร โดยผลจะเน้นในช่วง 10 ปีแรกที่ได้ไปทำงานที่อัมพวา แล้วช่วงที่อาจารย์หอมจะมาเล่าหลังจากนั้น ซึ่งช่วงปีแรกของการศึกษา ระยะเวลา 2544-ปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือของเทศบาลตำบลอัมพวา ชุมชนประชาชนในท้องถิ่น นักวิชาการ สถาบัน หน่วยงาน และองค์กรหลายภาคส่วน ไม่ใช่เพียงขอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพียงเท่านั้นครับ ชุมชนอัมพวา หรือเทศบาลตำบลอัมพวา เป็นศูนย์การค้าทางน้ำ เป็นชุมชนชาวสวนดั้งเดิม ตั้งอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีเนื้อที่ 2.5 ตารางกิโลเมตร มีประชากรในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 4,645 คน เดิมเรียกว่า "แขวงบางช้าง" รวมอยู่ กับเมืองราชบุรี ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา แขวงบางช้างกลายเป็นส่วนหนึ่งของเมืองสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. 2481 ได้รวมท้องที่ตำบลอัมพวา และตำบลบางกะพ้อมเข้าด้วยกันเป็นตำบลอัมพวา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2483 ตำบลอัมพวาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอัมพวา

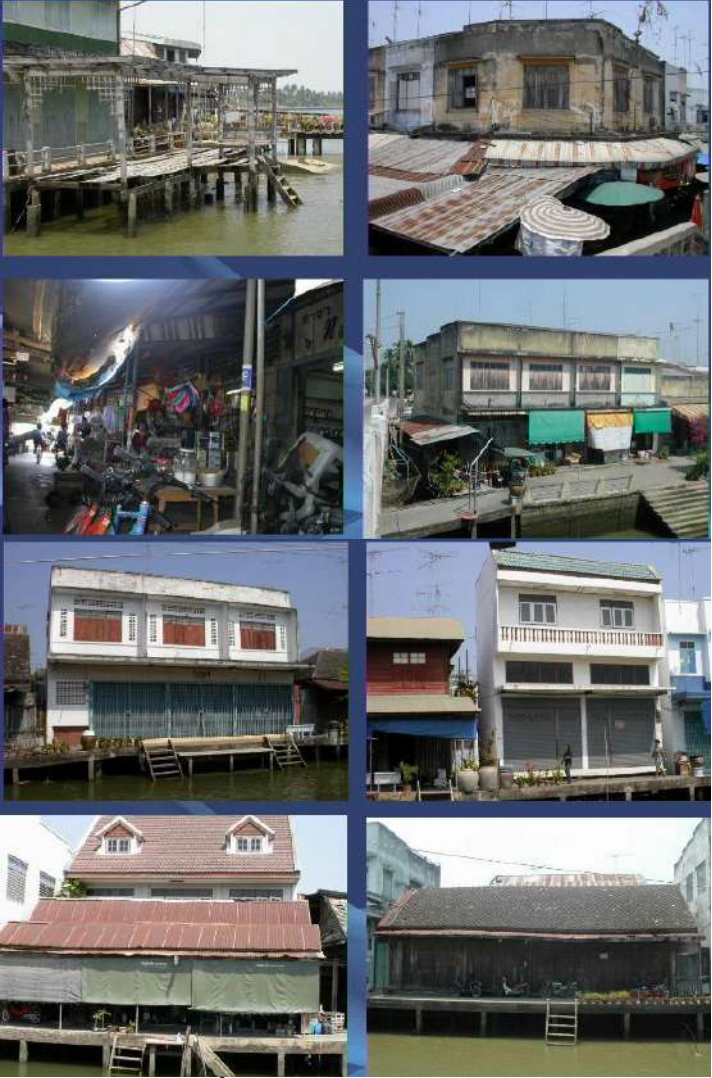
Time	Speaker	Audio
00:09:07	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 อันนี้เป็นภาพถ่ายมุมสูงแสดงให้เห็นภาพของชุมชนอัมพวาของ Richard Barrow ที่ใช้โดรนถ่าย ทำให้เห็นภาพที่อยู่อาศัยอยู่ของชาวอัมพวาที่จะอยู่กับแบบยาว ๆ ริมคลองตามแบบวิถีของชาวสวนเดิมพร้อมขยายชุมชนออกไปโดยรอบใกล้เคียง
00:10:22	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 ส่วนภาพที่เป็นกริดนี้ คือ ระบบคลองระบบร่อง ที่มีความสมบูรณ์อยู่มาก ๆ และยังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพราะถึงแม้เวลาจะผ่านไป แต่ร่องคลองเหล่านี้ยังคงอยู่ ทั้งนี้ อัมพวายังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพราะอัมพวาเป็นสถานที่เสด็จพระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี และสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี มีโบราณสถาน วัดวาอารามเยอะแยะไปหมดนะครับ มีเรื่องขอรราชวงศ์ และศาสนสถานที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อาทิ เรือนแถวริมน้ำตั่งเดิม เรือนไทยพื้นถิ่น รูปแบบการตั่งถิ่นฐานริมน้ำตั่งเดิม ระบบ

Time	Speaker	Audio
		สวนยกทรง รวมถึงเรื่องราวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหาร งานฝีมือ ศิลปะการแสดงของคนในชุมชน อีกทั้งยังมีอุทยานรัชกาลที่ 2 และพิพิธภัณฑ์
00:12:0	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 ชุมชนริมคลองอัมพวาในอดีต ศูนย์การค้าทางน้ำ/ชุมชนริมน้ำ/ห้องแถวริมน้ำ นี่คือภาพบ้าน ชุมชนริมคลองที่กลายเป็นส่วนสำคัญ เป็นศูนย์กลางทางการค้าทางน้ำในอดีตที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม มีเรือสัญจรอย่างหนาแน่นเมื่อประมาณ 60-70 ปีที่แล้ว
00:12:0	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 อันนี้คือภาพเมื่อปี 2540 เพราะฉะนั้นส่วนใหญ่เป็นทางน้ำหมด มันก็เลยยังคงบรรยากาศของบ้านริมน้ำไว้

Time	Speaker	Audio
00:12:0	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 นี่คือภาพส่วนหนึ่งของวัดวาอารามที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ทั้งหลาย ที่จะแทรกอยู่ในชุมชน ที่บ่งบอกถึงความรู้มรดกทาง สถาปัตยกรรม มีมรดกเยอะมาก
00:12:0	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	

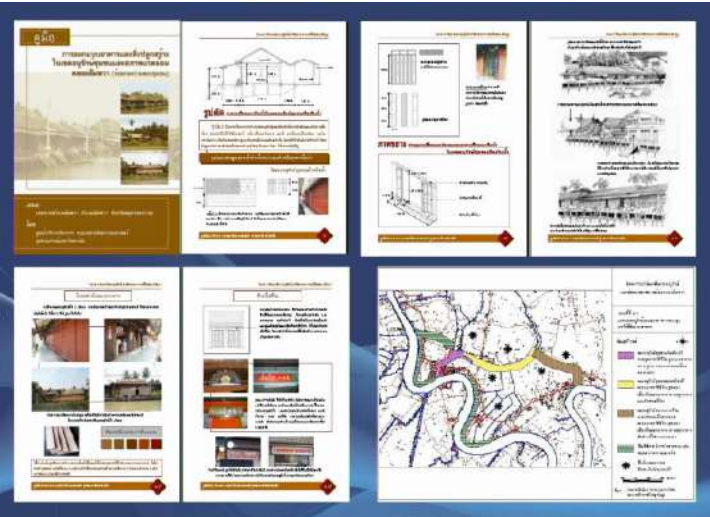
Time	Speaker	Audio
		ส่วนนี้คือสวนผลไม้ ที่มีชื่อก็คือ ส้มโอ อันนี้คือการทำน้ำตาลมะพร้าว การกวนน้ำตาลมะพร้าว ส่วนภาพบน-ขวา คือการวาดบนเครื่องเบญจรงค์
00:16:05	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืระพันธ์ุ์	 อันนี้คือภาพอุทยานร.2 ที่ผลคิดว่าเป็นเดียวที่รวมเอาทุกอย่างเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ศิลปะการแสดงมาไว้ที่นี่
00:16:30	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืระพันธ์ุ์	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและระบบการคมนาคมขนส่ง จาก การขนส่งทางน้ำมาเป็นการขนส่งทางบก ระบบนิเวศที่ เปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการสร้างเขื่อนบริเวณต้นน้ำ ทำให้ ความสมบูรณ์ตามธรรมชาติลดลง สวนพร้าวและสวนผลไม้ จำนวนมากถูกทำลายโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศที่ เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็น การจ้างคนเริ่มไปทำงานในโรงงาน

Time	Speaker	Audio
		อุตสาหกรรม การทำนาุ้ง กลายเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ศูนย์การค้าสมัยใหม่ ร้านสะดวกซื้อ ตลาดนัดแบบใหม่ หรือแม้แต่วาผลผลิตจากสวนตกต่ำ โดยหลังจากที่บพบาทเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไป จากศูนย์การค้าทางน้ำเป็นชุมชนพักอาศัย ประชาชนมีปัญหาด้านการประกอบอาชีพ จนทำให้เกิดการย้ายออก สวนผลไม้ (สวนยกว่อง) ดั้งเดิมถูกทิ้งร้าง ด้วยวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้เกิดการย้ายออกเพื่อไปประกอบอาชีพใหม่ อื่น ๆ ซึ่งผลจากการย้ายออกนี้ทำให้เกิดทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือชุมชนยังอยู่ในรูปแบบเดิม ข้อเสีย คือ ชุมชนริมน้ำทรุดโทรมลงมาก ๆ เด็กบางคนถึงกับบอกว่า “ผมเกลียดมัน” ถึงขนาดเคยมีการกล่าวถึงว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความยากจนของคนในพื้นที่
		

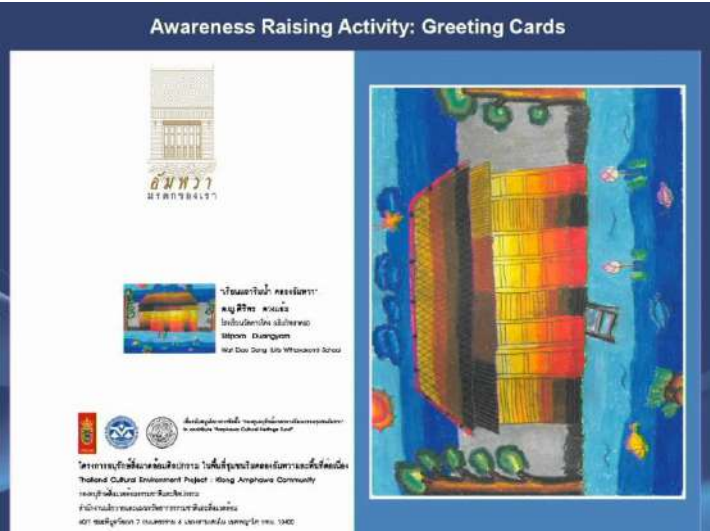
Time	Speaker	Audio
		 บ้านหลายหลังถูกทิ้งร้าง ร้านค้าชบเซา หรือแม้กระทั่งอาคาร รูปแบบสมัยใหม่ก็ถูกทิ้งร้างอยู่หลายหลังมาก ๆ มีร้านค้าเปิด อยู่ไม่เยอะ มันไม่ค่อยคึกคัก ก็เลยทำให้ไม่มีร้านเปิด และก็มี แนวโน้มว่าอาจจะปิดตัวลงในอนาคตเช่นกัน
00:16:30	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	อย่างอันนี้ คือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนอัมพวา ความโชคดี ของชุมชนอัมพวา คือ เป็นพื้นที่ที่มีการวิจัยต่อเนื่องจัดกิจกรรม ต่อเนื่อง ถูกจังหวะ อย่างช่วงนั้น “การอนุรักษ์” ประเทศเรายัง ไม่ค่อยรู้จัก โชคดีว่าได้มีโอกาสพูดคุยกับท่านพระอาจารย์ใน พื้นที่ ท่านก็ลงไปคุยกับพระอาจารย์ท่านต่อไปเพื่อทำความเข้าใจ หลังจากนี้เราก็เริ่มแล้ว ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ด้าน วัฒนธรรม โดยความร่วมมือของเทศบาลตำบลอัมพวา ชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น นักวิชาการ สถาบัน หน่วยงาน และองค์กร

Time	Speaker	Audio
		หลากหลายภาคส่วน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Action Research) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ พร้อมให้ความสำคัญในด้านการสร้างความตระหนักรู้ จิตสำนึกแก่ประชาชน และเยาวชนในท้องถิ่นในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน โดยการสร้างโครงการสาธิต ให้มีการทำจริง สร้างจริง ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงมีโครงการสนับสนุน ทั้งภายในและภายนอกชุมชนอย่างต่อเนื่อง
00:23:10	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	ซึ่งความโชคดีคือ มันมีข้อมูลอยู่จึงได้หาข้อมูลใหม่ ปรับปรุงข้อมูลใหม่ ทั้งข้อมูลทุติยภูมิ คือ สถิติ รายงาน แผนที่ เว็บไซต์ สิ่งตีพิมพ์ ฯลฯ ข้อมูลปฐมภูมิ คือ การสำรวจภาคสนาม แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และอื่น ๆ โดยอาศัยข้อมูลเดิม ข้อมูลใหม่ และข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงแล้วร่วมกัน เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลของพื้นที่ ในหลากหลายรูปแบบ เช่น คู่มือท่องเที่ยว หนังสือ สมุดแผนที่ รายงาน วิทยานิพนธ์ บทความ
00:23:49 ห	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	เป้าหมายของการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนอัมพวา 1. สร้างการตระหนักรู้ (Awareness Raising) แก่ประชาชน และเยาวชนในพื้นที่เกี่ยวกับคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมในพื้นที่ ในด้านต่าง ๆ อาทิ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน วัดวาอาราม เรือ่นแถวริมน้ำ เรือ่นไทยพื้นถิ่น ระบบนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม ศิลปหัตถกรรม อาหาร ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. อนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Heritage) โดยเฉพาะเรือ่นแถวริมน้ำ เรือ่นไทยพื้นถิ่น ระบบนิเวศ สวนยกร่อง 3. อนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Heritage) โดยเฉพาะศิลปะการแสดง งานศิลปหัตถกรรม อาหาร และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. ฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยเริ่มจากการฟื้นฟูตลาดน้ำ เพราะ

Time	Speaker	Audio
		เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สำคัญที่จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจอันหมายถึงรายได้ของชุมชน
00:26:02	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธ์	โดยจะเห็นว่าเป้าหมายของการอนุรักษ์จำเป็นต้องมีคนในชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ตลอดจนต้องการที่จะสร้างสมดุลในการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนอัมพวา ทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ ทางสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนทางการบริหาร การเมือง ดังนั้นการที่ต้องการที่จะปรับและเปลี่ยน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่มากตามไปด้วย เพื่อที่จะค่อย ๆ สร้างทัศนคติของคนในชุมชนให้เห็นว่าการอนุรักษ์เป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งต้องใช้ความพยายามในส่วนนี้มากพอสมควร และพยายามที่จะบาลานซ์ให้ได้ จากที่ลงไปคุยกับชาวบ้าน คนร้อยละ 99 ไม่เชื่อว่าจะทำได้ อาจารย์อย่ามาฝันเลย เราไม่มีอะไรเลย นั่นคือคำแรก ๆ ที่ได้กลับมา
00:27:41	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธ์	อันนี้เราได้ทำการวิเคราะห์จากทีมนักวิจัยและนักวางแผนได้ วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis) ดังนี้ แจ้งให้ทราบ (INFORM) เช่น สื่อมวลชนท้องถิ่น ปรีกษา (CONSULT) เช่น ประชาชนรอบนอก, ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานระดับชาติ มีส่วนร่วม (INVOLVE) เช่น ชาวบ้าน นักวิชาการ ครู นักเรียน พระ มูลนิธิ DANIDA สผ.ร่วมมือ หรือให้อำนาจทำงาน (COLLABORATE / EMPOWER) เช่น นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล ผู้นำชุมชน คณะสถาปัตย์ จุฬาฯ มูลนิธิชุมชนพัฒนา อุทยาน ร.2
00:27:41	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธ์	อันนี้เดี๋ยวให้ดูผ่านๆ ว่ามีโครงการอะไรบ้าง การที่เราจะอนุรักษ์ชุมชน ถ้าเราไม่ดูที่วัฒนธรรมที่จับต้องได้ มันเป็นไปได้ยาก การพูดคุย สผ. ได้ให้เงินกับทางเทศบาล เทศบาลบอกว่าทำแผนไม่เป็น อาจารย์มาทำแผนให้หน่อย ต่อไปก็เริ่มมีนิสิตเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็เลยกลายเป็นโครงการสถาปัตย์อาสา
00:31:42	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธ์	ทำไมต้องเอานิสิตไป เพราะว่าโครงการแบบนี้ต้องมีเด็ก เพราะเราทำงานกับเด็ก จึงต้องการคนที่เข้าไปทำงานกับน้อง ต้องเอาคนไปหลอกเด็กให้มาร่วมกิจกรรม ก็ทำมา 7-8 ปี

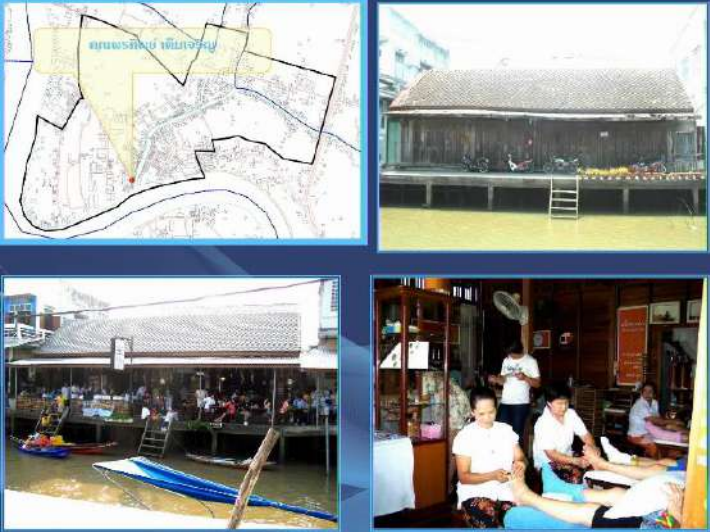
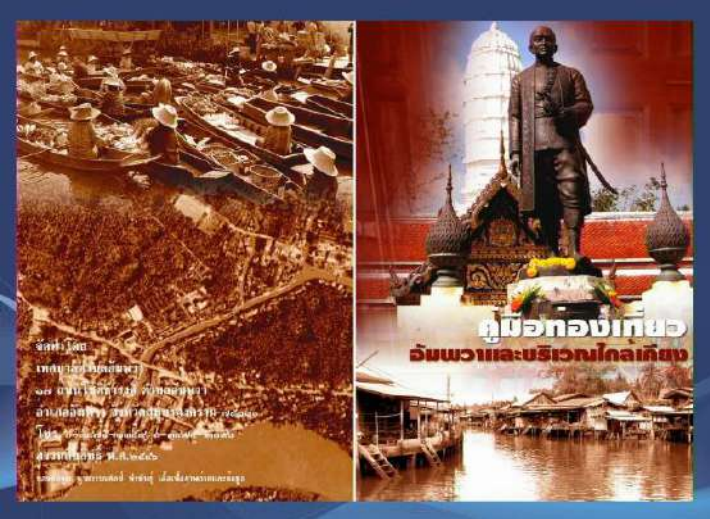
Time	Speaker	Audio
		จนกระทั่งปี 52 ก็ได้ย้ายไปที่อื่นแล้ว ซึ่งโครงการที่ใหญ่ที่สุด คือ โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ในปี 2546-2548 หลังจากปี 47 มา เราก็ได้จัดโครงการใหญ่ๆ มากขึ้น ในปี 48 มีงาน “สุดยอดหมู่บ้านอุตสาหกรรมและผ้าทอไทย ครั้งที่ 4 “เจ้าฟ้านักอนุรักษ์แผ่นดิน” ที่เมืองทองธานี เราได้จำลองตลาดน้ำอัมพวา มาแสดงในงาน ต่อมาก็ได้นำแบบจำลองที่สร้างย้ายไปอยู่ในพื้นที่ของมูลนิธิชัยพัฒนา ทางชัยพัฒนามาก็เริ่มปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือนริมน้ำ จากนั้นมีการคุยกัน จึงได้มี “โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์” เกิดขึ้น ต่อเนื่องมาจนถึงปี 63
00:35:00	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	ผลการดำเนินงานบางส่วน (ช่วงปี พ.ศ. 2544-2553) โครงการนำร่องเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมคลองอัมพวา 1. จัดทำกรอบการอนุรักษ์และพัฒนาคลอง และชุมชนคลองอัมพวา ซึ่งจะเห็นนะครับว่าเป็นการแนะนำนิด ๆ หน่อย ๆ 2. จัดทำกรอบการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนคลองอัมพวาซึ่งผลจากโครงการดังกล่าวนี้ ทีมวิจัยและนักวางแผนได้นำมาจัดทำเป็นคู่มือ “การออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตอนุรักษ์ชุมชนและสภาพแวดล้อมคลองอัมพวา (ข้อตกลงร่วมของชุมชน)” มีการผลิตแจกชาวบ้าน นี่เป็นตัวอย่าง มีคู่มือให้ดูว่าในนั้นมีอะไรบ้าง อะไรอยู่ที่ไหน ซึ่งเราก็ยึดกฎบัตรระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ICOMOS, 1999 เป็นหลักการว่าจะทำการท่องเที่ยว

Time	Speaker	Audio
		เราไปยังไง มันต้องมีอะไรบ้าง ซึ่งหลักการสำคัญในการทำงานช่วงแรก คือ มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีการพัฒนาที่ส่งผลกระทบทางบวก และลดผลกระทบทางลบต่อแหล่งมรดก และชุมชน ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในคุณค่าของแหล่งมรดก รักษาความเป็นของแท้ดั้งเดิมของแหล่งมรดก คำนึงถึงมิติด้านสุนทรียภาพ เศรษฐกิจ สังคม ภูมิทัศน์ ธรรมชาติและวัฒนธรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ ทัศนียภาพ รวมถึงอัตลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น จึงเกิดเป็นกรอบการท่องเที่ยวเบื้องต้นของชุมชนอัมพวาที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ ทั้งการท่องเที่ยวและเกษตรกรรม เราก็พยายามที่จะบาลานซ์หลาย ๆ อย่าง ทั้งทางบกทางน้ำ ขยายของกิน ขยายวิถีชีวิต คือ ชมตลาดน้ำอัมพวา ล่องเรือชมหนึ่งน้อย เยี่ยมชมวัด และศาสนสถาน เยี่ยมชมชุมชนริมน้ำและสวนผลไม้ สัมผัสวิถีชีวิตริมน้ำ ชิมอาหาร เช่น ขนม ผลไม้ ชื่อของฝากของที่ระลึก พักแรมที่รีสอร์ท โฮมสเตย์ ที่จัดการโดยชุมชนจริง ๆ ทำเยอะ อันนี้เอามาให้ดูคร่าว ๆ
00:35:00	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 ด้านขวา-บน เป็นกิจกรรมประกวดเรียงความ ซึ่งก็มีการจัดหลาย 10 ครั้ง ส่วนด้านล่าง เอาเด็กเรานี้แหละไปวาดภาพร่วมกับศิลปินอิสระทั้งหลาย แล้วเอาผลงานไปแสดงริมน้ำ ส่วนภาพขวา-ล่าง นี่คือเสื้อสกรีน “เรารักอัมพวา” ตัวแรก แล้วบอก

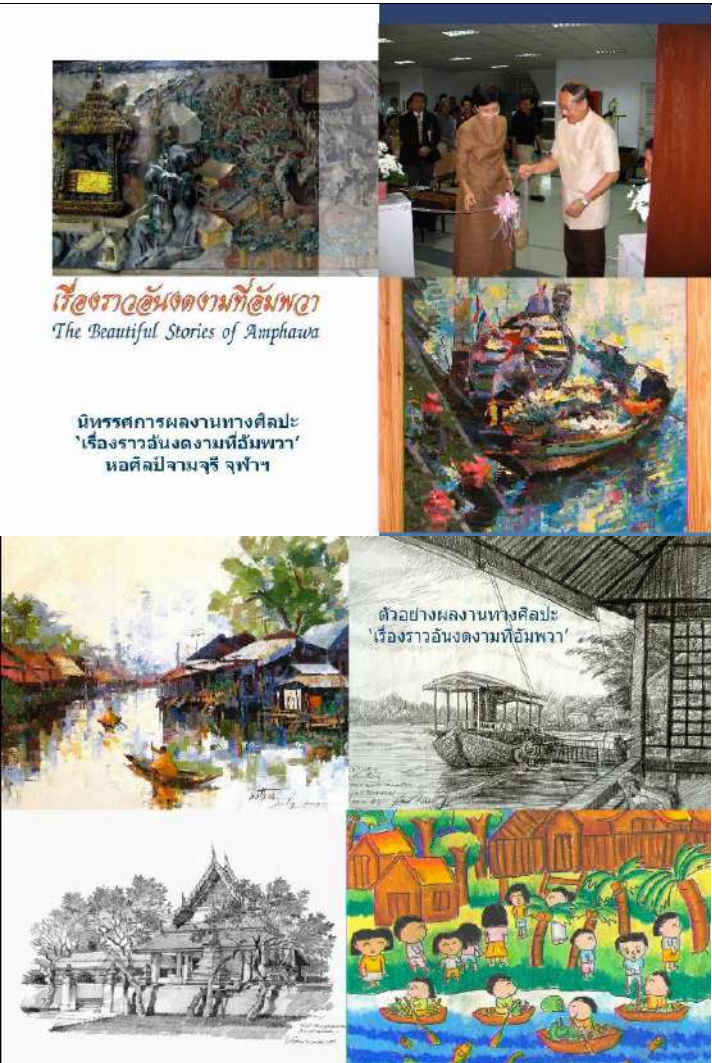
Time	Speaker	Audio
		ชาวบ้านว่าหากมีเสื้อ เอามาเราจะสกรีนให้ เสร็จแล้วเอาไปจัดแสดงริมน้ำ นี่คือผลงานบางส่วนที่เอามาจัดแสดง แต่ยังไม่ทันได้จัดเลยก็มีฝรั่งมาของซื้อชุดนี้ไปส่วนหนึ่ง ส่วนอันนี้เป็น สคส. ซึ่งอันนี้คือภาพที่ได้รางวัล

Time	Speaker	Audio
00:43:23	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	 ส่วนอันนี้คือแผนที่ทางวัฒนธรรมที่ประยุกต์แล้ว ซึ่งเอาไปเซฟเป็น สคส. เกิดจากเด็กที่เป็นทีมสำรวจมาถามว่า “อาจารย์แหล่งมรดกมันอยู่ตรงไหนบ้าง” ผมก็นั่งนึกเอาแผนที่มาวางแล้วก็คิดว่าตรงนี้ ๆ อันนี้เป็นเอกสารจากความจำ ซึ่งก็ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ก็เอามาทำเป็นรูปสวยๆ แล้วแจกชาวบ้าน

Time	Speaker	Audio
00:43:23	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	โครงการสาธิตการบูรณะซ่อมแซมอาคาร ในโครงการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมชุมชนริมคลองอัมพวา ระหว่าง พ.ศ. 2547-2548 โครงการสาธิต (Demonstration Projects) <pre> graph TD A[เจ้าของอาคาร ร้อยละ 50] --> C((งบประมาณ)) B[DANIDA ร้อยละ 50] --> C C --> D[1 สำนักงานเทศบาล] C --> E[2 เรือนแถวของมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 4 ห้อง] C --> F[3 บ้านเรือนของประชาชนทั่วไป จำนวน 18 หน่วย] </pre> โครงการสาธิตการบูรณะซ่อมแซมอาคาร ในโครงการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมชุมชนริมคลองอัมพวา ระหว่าง พ.ศ. 2547-2548 ซึ่งอันนี้คือ DANIDA นี้คือเงินร้อยละ 50 ขณะที่เจ้าขอใช้ก็ครั้งหนึ่ง แต่ว่าปัญหาคือ เขาให้ซ่อมแซมได้เฉพาะโครงสร้างหลักของอาคารจริงๆ คนก็ตั้งคำถามว่า คนที่ดั่งนี้ไม่ค่อยมี ดังนั้นคนที่เข้าร่วมโครงการจึงมีจำนวนไม่เยอะ รวมถึงเทศบาลก็มีตั้งแค่เลยมาคุยกับผมให้ช่วยออกแบบ จึงให้คณะสถาปัตย์มาช่วยออกแบบอาคารให้ใหม่ ส่วนมูลนิธิชัยพัฒนาไม่มีเงินตอนนั้น ก็สร้างได้ 4 ห้อง สุดท้ายจังหวัดสมุทรสงครามช่วยออกให้ 50 เปอร์เซ็นต์ อันนี้คือภาพตัวอย่างงานที่ปรับปรุงซ่อมแซม

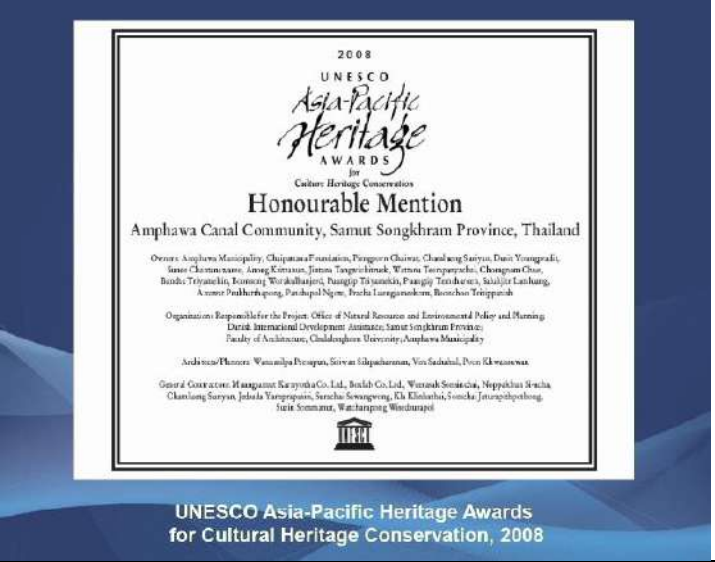
Time	Speaker	Audio
		 ส่วนอันนี้เป็นตัวอย่างให้เห็นว่า ก่อนที่เราจะซ่อมก็จะต้องเห็นอาคารโบราณ ๆ ด้านบน ซ่อมแล้วก็คือข้างล่างก็จะเกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวขึ้น นี่ก็เป็นตัวอย่างว่ามันเกิดอะไรขึ้นบ้าง
00:47:10	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	โครงการสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีการสำรวจมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนอัมพวา จัดทำข้อมูลนำเสนอต่อชาวชุมชนอัมพวา จัดทำคู่มือท่องเที่ยวชุมชนอัมพวา จัดกิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม (Awareness Raising) สำหรับเยาวชนในชุมชนอัมพวา จัดทำศูนย์ข้อมูลชุมชนอัมพวา จัดทำของที่ระลึก/สินค้าที่ระลึกต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้ประกอบการมือใหม่และใช้สร้างรายได้สนับสนุนการดำเนินการของศูนย์ข้อมูล คู่มือท่องเที่ยวเล่มแรกของอัมพวา เมื่อปี 2546

Time	Speaker	Audio
		อันนี้ศูนย์ข้อมูลชุมชน ก็จะมีสินค้าต้นแบบทั้งหลาย รวมถึงมีกิจกรรมอยู่เรื่อย ๆ ในทุก ๆ ครั้งก็จะมีการสร้างงานศิลปะ ก็จะมีกระดาษให้ได้วาดกันตัวเอง

Time	Speaker	Audio
		
00:47:10	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	กิจกรรมตลาดน้ำอัมพวา เริ่มดำเนินการสิงหาคม 2547 (ทต.อัมพวาร่วมกับชาวชุมชนอัมพวา) ได้มีการจัดกิจกรรมตลาดน้ำอัมพวา โดยมีการขอความร่วมมือชาวชุมชนในการพายเรือขายของและช่วยซื้อสินค้า และจัดหาสปอนเซอร์สนับสนุนกิจกรรมตลาดน้ำในช่วงแรกเริ่ม จัดกิจกรรมโปรโมทตลาดน้ำอัมพวา ต้อนรับผู้มาศึกษาดูงาน จัดสร้างท่าเทียบเรือเพิ่มเติมสำหรับผู้พายเรือขายของ จัดสร้างและปรับปรุงสะพานเดินเท้าข้ามคลอง ปรับปรุงและจัดระเบียบทางเดินเท้า และการจัดการขยะ

Time	Speaker	Audio
		
00:53:38	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พืร์พันธุ์	โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ (มูลนิธิชัยพัฒนา) ได้รับ บริจาคห้องแถวริมน้ำ จำนวน 33 ห้อง รวมถึงพื้นที่หลังห้อง แถวและสวนผลไม้ไม่มีการปรับปรุงซ่อมแซมเรือนแถวริมน้ำ จัดสร้างห้องนิทรรศการสำหรับใช้จัดนิทรรศการหมุนเวียน นำ เรือที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมบริจาคมาให้ผู้ค้าขายทางเรือ บริเวณท่าเรือด้านหน้าโครงการ จัดสร้างร้านเครื่องดื่ม และที่ นั่งรับประทานอาหาร “ซานซาลา” ในอาคารริมน้ำ จัดกิจกรรม ตลาดนัดด้านหลังร้าน “ซานซาลา” (ในบริเวณที่กรมส่งเสริม อุตสาหกรรมนำอาคารมาติดตั้งและก่อสร้าง) จัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านหน้าร้าน “ซานซาลา” คูแฉ และ ปรับปรุงสวนผลไม้ จัดสร้างเตาตาลเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และ พัฒนาผลผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าว รวมถึงน้ำตาล มะพร้าวเพื่อจำหน่าย

Time	Speaker	Audio
		
00:55:04	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	ผลการดำเนินโครงการกิจกรรมในภาพรวม 1. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ มีการอนุรักษ์อาคารเรือนแถวริมน้ำและเรือนไทยพื้นถิ่น ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเดิมเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ต่อเติม ก่อสร้างอาคารใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทเดิม จัดทำพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขนาดเล็ก ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ มีการท่องเที่ยวและกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง สร้างอาชีพและรายได้ การกระจายรายได้ต่อภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ที่พักแรม การคมนาคมขนส่ง การบริการ การเกษตรกรรม การขยายตัวของ การท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นของจังหวัดสมุทรสงคราม 3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม มีการฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น สร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมท้องถิ่น
00:56:25	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	ผลสำเร็จจากการโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม พื้นที่ชุมชนริมคลองอัมพวา ทำให้ชุมชนได้รับรางวัล "UNESCO Asian-Pacific for Culture Heritage Conservation" ระดับ Honorable Mention จากองค์กร UNESCO ในปีค.ศ. 2008

Time	Speaker	Audio
		 UNESCO Asia-Pacific Heritage Awards 2008 Honourable Mention Amphawa Canal Community, Samut Songkhram Province, Thailand Organizers: Amphawa Municipality, Chaisriyana Foundation, Pongpon Chaiwatt, Chantong Saiton, Danit Youngpradit, Somsri Chommanee, Anong Komson, Jitana Tanprachit, Witana Tanprachit, Chongnam Chao, Burdee Tanachai, Kongsing Wirodhanajit, Pongtip Thanasak, Pongtip Tanthachai, Somsri Lachuang, Anong Pracharakong, Panchapol Nigam, Pancha Lungsakorn, Rattasorn Tanprachit Organizations Responsible for the Project: Office of Natural Resource and Environment Policy and Planning, Dardak International Development Association, Samut Songkhram Province, Faculty of Architecture, Chulalongkorn University, Amphawa Municipality Architects/Planners: Watanaporn Pongpon, Sirwan Uthairatnan, Viroj Saiton, Poon Khamwan General Contractors: Hongsamut Kanyathai Co., Ltd., Bunkh Co., Ltd., Watanak Samachai, Noppakorn Sancha, Chantong Saiton, Jedsada Yongsawat, Sancha Sawangwong, Ch. Klinachai, Sancha Jitapichitpong, Jatin Somman, Wanching Wanchanap UNESCO Asia-Pacific Heritage Awards for Cultural Heritage Conservation, 2008
00:56:25	ศ.ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์	รายงานสถิติการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2552–2567 จากสถิติจะเห็นว่าการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงระยะเวลากว่า 15 ปี โดยเฉพาะในช่วงก่อนและหลังสถานการณ์โควิด-19 แม้ว่าจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงในช่วงปี 2563–2564 แต่สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วตั้งแต่วันที่ 2565 เป็นต้นมา จังหวัดสมุทรสงครามมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาดูงานที่เติบโตอย่างมาก มีการฟื้นตัวที่รวดเร็วหลังวิกฤติโควิด-19 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและคาดว่าจะสร้างรายได้เกือบ 5,000 ล้านบาทในปี 2567 และก็จะเห็นว่าพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญอื่น ๆ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยเป็นตัวดึงดูดให้คนมาที่อัมพวาอย่างต่อเนื่อง
01:00:40	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	ผลการทำงานที่อัมพวาและค่อนข้างประสบผลสำเร็จมาก ทำให้อัมพวากลายเป็นชุมชนต้นแบบที่หน่วยงานทั้งประเทศเข้ามาศึกษาดูงาน ซึ่งการดูงานต่าง ๆ เหล่านี้ แน่นอนว่าก็เป็นผลดีต่ออัมพวาไม่ใช่แค่เพียงชุมชนต้นแบบ แต่กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมล่องเรือดูหิ่งห้อย ร้านค้าร้านอาหาร ที่พักโรงแรม โฮมสเตย์ ตามริมคลอง สวนตาลก็ได้ประโยชน์จากการเข้ามาดูงานนี้เช่นกัน

Time	Speaker	Audio
		ก่อนหน้านั้นที่พัคโฮมสเตย์ในประเทศไทยยังมีไม่มาก แต่หลังจากที่ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาดูงาน หรือที่เรียกว่า “อัมพวาโมเดล” ที่มีการฟื้นฟูสำเร็จแล้วนั้น ได้นำกลับไปใช้กับพื้นที่ของตนกับทรัพยากรของพื้นที่ ต่อยอดจากวัฒนธรรมท้องถิ่น จนทำให้ธุรกิจโฮมสเตย์เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา ชุมชนคลองแดน สุราษฎร์ธานี ชุมชนหลังวัดหลวงพ่อดิ ตลาดน้ำบางบัวน้อย ตลาดน้ำริมคลองน้ำหวาน
01:07:40	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	เนื่องจากสถานการณ์โควิด 2019 ทำให้ตลาดหลายแห่งถูกปิดลง รวมถึงตลาดน้ำอัมพวา ที่ซบเซาลงอย่างมาก โชคดีว่าเมื่อปี 2566 ได้รับทุนสำหรับการฟื้นฟูมา เราต้องรู้จักการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการ การจัดการ เรื่องวัฒนธรรม ของพื้นที่ เพราะครั้งนี้ระบบเศรษฐกิจล้มทั้งประเทศ ต้องศึกษาในระดับประเทศด้วย จึงเป็นที่มาของการศึกษาการแก้ปัญหาในครั้งนี้ วัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพปัญหาตลาดน้ำอัมพวาซึ่งอยู่ในสภาพซบเซามาก นับตั้งแต่การระบาดของโรค COVID-19 ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวของชุมชนอัมพวา ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวของชุมชนอัมพวา เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ต่อไป วิธีการศึกษา คือ มีการสำรวจภาคสนาม โดยสังเกตและถ่ายภาพการใช้งานอาคาร ในเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 สัมภาษณ์พูดคุยกับชาวบ้าน พ่อค้า แม่ค้า และผู้ให้บริการที่พัก ประชุมร่วมกับผู้ประกอบการที่พัก เรือ แหล่งท่องเที่ยว ร้านค้า ตัวแทนหน่วยราชการ และชาวบ้าน ในพื้นที่ศึกษา ในวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 สอบถามโดยใช้แบบสอบถาม ในวันที่ 4-5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 และการใช้แบบสอบถามทาง online โดยใช้ Google form วันที่ 3-6 พฤศจิกายน 2566 จำนวน 5 ราย
01:09:30	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	ประเด็นปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ในปัจจุบัน เรือค้าขายในคลองอัมพวาหายไป

Time	Speaker	Audio
		จนเกือบหมด พบว่าใน บริเวณปากคลองอัมพวา มีเรืออาหาร 1-2 ลำเท่านั้น อีกทั้งสะพานต่าง ๆ ริมคลอง มีเรือท่องเที่ยว จอดเต็มไปหมด ผู้ที่เคยขายอาหารทั้งในเรือและบนบกประสบ ปัญหาขายไม่หมด เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีน้อย ทำให้ขาดทุน จึงเปลี่ยนสินค้าที่ขายเป็นขนม ของใช้ผู้ค้าที่ไม่สามารถค้าขาย ริมคลองเนื่องจากนักท่องเที่ยวลดลง จึงนำสินค้าส่งออกไปขาย นอกชุมชน โดยใช้รถซาเล้ง มอเตอร์ไซด์พ่วงข้างผู้ค้าตาม ร้านค้าในท้องแถวและแผงค้าในตลาดริมคลองอัมพวาตั้งแต่ ปากคลองทั้งสองฝั่งคลองตั้งแต่ทางเข้าเทศบาลร้านค้าด้านใต้ ของถนนประชาเศรษฐกิจจนวัดพระยาญาติ และในโครงการ อัมพวา-ชัยพัฒนานุรักษ์ กว่า 50 ร้าน
01:16:30	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	จะเห็นว่าก่อนหน้านี้อัมพวาเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่เห็น ความเปลี่ยนแปลงมากที่สุด เนื่องจากในอดีตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปีที่ได้รับคามนิยมสูง ตลอดทั้งริมคลองและสองฟาก ฝั่งนั้นแน่นขนัด ทั้งของพ่อค้าแม่ค้าในคลอง หรือสองฝั่ง ทางเดิน แต่เมื่อโรคระบาด ทั้งชุมชนเจ็บเบี่ยงลงอย่างมาก จากพื้นที่ที่เคยเต็มไปด้วยผู้คนกลับเจ็บเบี่ยงอย่างเห็นได้ชัด จึง เป็นที่มาของการศึกษาเพื่อการฟื้นฟูในครั้งนี้ เนื่องจากที่ไม่มี นักท่องเที่ยวเข้ามา ก็มีการปิดกิจการบ้าง ทั้งโรงแรมที่พักและ ร้านค้า แม้กระทั่งพื้นที่สวน หรือบ้างก็เจ้าของกิจการม ดำเนินการต่อไม่ไหว ไม่ว่าจะเพราะอายุเยอะแล้วทำต่อไม่ไหว หรือไม่มีผู้สานต่อบ้าง แต่ทั้งนี้จะเห็นว่าการใส่บาตร พระทาน้ำที่ชุมชนมีส่วนร่วมยังคงหลงเหลืออยู่ โยมสแตย์แถว นี้ยังยังมีอยู่ก็จะมีกิจกรรมลักษณะนี้ให้คนที่มาพักอยู่
01:18:45	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงครั้งนี้จึงหยิบยกเรื่องวัฒนธรรม ขึ้นมาเป็นตัวชูมากขึ้น คือ อัมพวา เป็นเมืองที่มีวัตถุดิบในการ ประกอบอาหารจากระบบนิเวศ 3 น้ำ คือ น้ำจืด น้ำกร่อยและ น้ำเค็ม ผนวกกับศิลปะการประกอบอาหารทั้งอาหารคาวและ อาหารหวานซึ่งเป็นมรดกทาง วัฒนธรรม ดังนั้น จึงควร ดำเนินการฟื้นฟู ส่งเสริมและพัฒนาด้านอาหารโดยจัดให้มี

Time	Speaker	Audio
		เทศกาลอาหาร ซึ่งจัดให้มีการสาธิตและส่งเสริมอาหารคาวของหวาน รวมทั้งไอศกรีมและเครื่องดื่มที่มีนวัตกรรม เช่น ผลิตภัณฑ์จากผลไม้หรือดอกไม้ในท้องถิ่น รวมถึงการฟื้นฟูตลาดน้ำ สามารถจัดแสดงและประกวดเรือประเภทต่างๆ เช่น การประกวดเรืออาหารคาว เช่น ก๋วยเตี๋ยว ผัดไทย/หอยทอด อาหารทะเล การประกวดเรือขนม ไอศกรีม และเครื่องดื่ม การประกวดเรือผลไม้ ดอกไม้ เป็นต้น จะเห็นว่าหลังจากฟื้นฟูในยุคแรก ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างชัดเจน เนื่องจากมีพื้นที่และโอกาสสำหรับคนท้องถิ่นในการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น ทั้งพนักงานโรงแรม สวน รีสอร์ท ร้านอาหาร เป็นต้น ดังนั้น ฐานทรัพยากรที่สำคัญต่างๆ ยังคงสามารถที่จะทำให้อกลับมาดีขึ้นได้
01:24:12	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	อยากจะย้ำว่าอัมพวาเป็นเมืองที่มีศักยภาพและมีความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่อดีต รวมถึงเกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีการเดินทาง ไปมาหาสู่ในพื้นที่นี้ อยู่เรื่อย ๆ จึงทำให้อัมพวาเป็นพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมชาววังมาอยู่มา การส่งผ่านวัฒนธรรมอยู่หลายอย่าง เช่นการทำขนม ทั้งนี้ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีความร่ำรวยทางวัฒนธรรมในระดับโลก คือ มีวัฒนธรรมที่เข้าถึงได้ มีประวัติศาสตร์อันรุ่งเรือง มีอาหารเลิศรส มีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมที่หลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวตามภูมิประเทศที่หลากหลาย
01:25:02	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	เช่นเดียวกับจังหวัดเพชรบุรีเนี่ย ส่งผ่านวัฒนธรรมการทำขนมหวานเก่ง เพราะว่าเพชรบุรีเป็นเมืองเจ้า ฉะนั้นก็จะมี การส่งผ่านเรื่องของอาหารจากวัง ที่มีความแตกต่างกับชุมชนเดิม ดังนั้นจะเป็นว่ามีร้านขนมมากมายก็มาจากการส่งผ่านนี้เอง นะคะ
01:26:20	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	จะเห็นว่าไทยไม่เคยตกอันดับประเทศที่มีความร่ำรวยทางวัฒนธรรมในระดับโลกเลยนะคะ เพียงแต่ว่าเราจะใช้ความรุ่ม

Time	Speaker	Audio
		รวยของเรามาใช้อย่างไรต่อ เรามีทรัพยากรเยอะแยะเลย ถ้าคิด ออกมันก็หากันได้ เพราะทรัพยากรอยู่รอบตัวเรา
01:27:33	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	จากความรู้รวยเหล่านี้ จึงได้มีการปรึกษาหลายภาคส่วนว่า ชุมชนอัมพวานั้นสามารถพัฒนาไปสู่เมืองสร้างสรรค์ UNESCO Creative Cities Network (UCCN) เมืองที่มี กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์และหลากหลายที่มีส่วนใน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยมีกิจกรรมของ ภาคประชาคมที่เข้มแข็ง และมีการเชื่อมโยงกับนานาชาติ ใน ด้านวิทยาการอาหาร (Gastronomy) เนื่องจากมีภูมิปัญญา การประกอบอาหารทรัพยากรในพื้นที่อย่างหลากหลาย ที่สามารถต่อยอดได้
01:29:43	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	รวมถึงยังมีเรื่องของดนตรี เนื่องจากจะไปสัมภาษณ์วัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสงครามมา จึงทราบว่าก่อนหน้านี้ที่สมุทรสงคราม มีวงดนตรีปี่พาทย์กว่า 100 วง มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 แล้วก็ ยังมีวงปี่พาทย์ที่ขายเครื่องดนตรีอยู่ อย่างเมื่อก่อนเนี่ย เวลา เขาขายหนึ่งเขาก็จะไหมโรง เอาดนตรีมาเรียกแขกให้มาดูหนึ่ง ก็คือเราต้องหารากฐานของเราให้เจอว่ามีอะไรบ้าง เรามีข้าว มะนาว เปลือก ชมพู มีระบบน้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม มีปลาทุ แต่ เราไม่ต้องการแค่ให้รู้ว่าแม่กลองมีแค่ปลาทุ มีเยอะมาก
01:35:11	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	อย่างเรื่องดนตรี มันมีการส่งผ่านจากวัฒนธรรมของเจ้า ในยุค นั้นเขาได้ส่งศิลปินเข้ามาอยู่ในวัง แล้วก็เรียนตีระนาดจนเก่ง ใช้ไหมคะ ทำให้ดนตรีไทยมีความแพร่หลาย อีกทั้งยังรับเอา เทคนิคใหม่ แล้วจะเห็นว่าเมื่อก่อนอัมพวามีแต่คนรำรวยทั้งนั้น จะไม่รำรวยได้อย่างไรจังหวัดเล็ก ๆ มีวัดถึง 115 วัด เพราะใน อดีตพื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่ราบที่มีคนจากกรุงศรีอยุธยาย้ายลงมา ตั้งถิ่นฐานหลังจากกรุงแตก
01:37:10	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	ฉะนั้นเรื่องของการส่งผ่านวัฒนธรรมจากเจ้าในสมัย รัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ที่ 5 ไม่ว่าจะเรื่อง จิตรกรรม ประติมากรรม ยังอยู่ในสภาพที่ดีมาก แล้วก็วัด สวยๆ อยู่เต็มไปหมด บ้านสวนของที่นี่ก็อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

Time	Speaker	Audio
		มีสภาพดีมากที่สุด ชุมชนเล็กเล็ก ๆ นี้ มีความสมบูรณ์ทาง นิเวศที่สมบูรณ์มาก
01:40:11		ดังนั้นนอกจากภูมิปัญญาด้านวิทยาการอาหารแล้ว ชุมชนอัมพ วายังมีเรื่องของดนตรี นาฏศิลป์ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม ที่สืบทอดวัฒนธรรมมาตั้งแต่ช่วงต้องกรุงรัตนโกสินทร์ หรือจะ เป็นโรงละครกลางแจ้งก็หาไม่ได้อีกแล้ว ที่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้เป็นที่รู้จัก ดึงดูดทั้งชาวไทยและ ต่างชาติให้เข้ามา
01:42:40	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์	ทรัพยากรในท้องถิ่นของเราเนี่ย มีอยู่ ทรัพยากรท้องถิ่นและศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยการ วิเคราะห์ทั้งในด้าน “ทรัพยากร” และ “ศักยภาพ” ของพื้นที่ โดย ทรัพยากรท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นสามารถต่อยอดไปสู่รูปแบบ การท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวใน ปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรท้องถิ่น มีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่าง น่าสนใจ เช่น ศาสนสถานและชุมชนริมน้ำ ศาสนสถานสำคัญ และชุมชนที่ตั้งอยู่ริมน้ำสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับ ศาสนาและธรรมชาติ ซึ่งสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง ศาสนาและความเชื่อได้ เรามีระบบนิเวศ 3 น้ำ ประกอบด้วย น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม ระบบนิเวศที่หลากหลายเหล่านี้เป็น พื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารและ สิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ครอบคลุมถึงการท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีมรดกทาง วัฒนธรรม เช่น สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ศิลปะการแสดง ดนตรี นาฏศิลป์ อาหาร และประเพณีท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิง ศาสนา ความเชื่อ การท่องเที่ยวเชิงอาหาร ระบบนิเวศที่ หลากหลายส่งผลให้พื้นที่นั้นมีวัตถุดิบอาหารที่อุดมสมบูรณ์ เช่น ปลาแม่น้ำ หอยจากคลอง ปูจากปากอ่าว หรืออาหารทะเล

Time	Speaker	Audio
		จากตอนล่างของแม่น้ำ ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหารได้อย่างยั่งยืน ซึ่งในส่วนนี้ขอจบไว้เพียงเท่านี้ขอบคุณค่ะ
01:44:32	อ.ดร.พงษ์พิศิษฐ์ อยุธยากรณ์	ขอบขอบพระคุณอาจารย์ศิริวรรณ มากนะคะ สนุกมากเลยครับ นี่ก็คือการปรับตัวสู่อนาคต เราน่าจะมีเวลากันได้สัก 1-2 คำถาม มีท่านอยู่อยากสอบถามท่านวิทยากรทั้ง 2 ท่านเพิ่มเติมไหมครับ
01:45:06	ผู้ร่วมฟัง	ครับ จริงๆ อาจจะมีถามอาจารย์ทั้ง 2 ท่าน ในฐานะที่ผมก็เป็นอาสารุ่น 1 สารภาพเลยว่าตอนนั้นเรียนสถาปัตย์หลักมาแล้ว คิดว่านี่คือชุมชนแออัด ไม่มีภาพว่ามันจะเป็นชุมชนที่มีชื่อเสียงได้ ตรานี้ มันผ่านมากกว่า 20 ปี เลยอยากถามว่า หากอาจารย์ทั้ง 2 ท่านสามารถย้อนเวลากลับไปได้กับการทำงาน มาตลอดว่า 20 ปี หากท่านสามารถย้อนเวลากลับไปได้อย่างส่งเสริมในด้านใดเพิ่มเติม หรืออยากฝากให้สานต่อส่วนใดบ้าง หรืออยากทิ้งอะไรไว้ให้บ้าง
01:45:06	ศ.ดร.วรรณศิลป์ ฬิรพันธุ์	มีหลายอย่างที่เราทิ้งไว้ให้ แต่คนไปเปลี่ยนมัน เพราะตอนเราทำงานด้วยส่วนใหญ่เป็นรุ่นอาวุโส ร้อยละ 80 ซึ่งคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ก็จากไปแล้ว ส่วนคนที่เหลือคนคนกรุงเทพฯ ที่เป็นลูกหลาน ซึ่งไม่เคยอยู่ในกิจกรรมของเราเลยเนี่ย กลับมารับมรดก ที่ทำเงินได้ก็สร้างทุกสิ่งใหญ่โต แต่เศรษฐกิจแย่ เลยขายไม่ออก แล้วก็เลยยอมลดราคาค่าเช่า มันสูงเกินไป จึงอยากให้ศึกษาต่อในเรื่องของราคาบ้านเร็ว อาคารให้เช่าริมน้ำ ที่ราคาสูงเกินไป หากเป็นไปได้อยากให้ทำออกมาในมูลค่าไม่สูงเกินไป รวยได้แต่รวยอย่างพอ รวยอย่างไม่โลภ
01:48:20	ศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์	อยากจะบอกว่า โครงการนี้เป็นโครงการของคณะสถาปัตย์ที่ทำให้อัมพวาเป็นที่รู้จัก แล้วก็ส่งผลต่อการฟื้นฟูระดับประเทศ อยากขอให้เราในฐานะที่เป็นนิสิต เป็นศิษย์เก่าที่เคยทำงานกับอัมพวา มีความภูมิใจที่โครงการนี้เติบโตมา มีความเจริญ แต่

Time	Speaker	Audio
		การที่จะบำรุงรักษามันเป็นเรื่องของชุมชนแล้วว่าเขาจะ เดินหน้าต่อไปอย่างไร